कार्प माछापालनको लागि बार्षिक कार्यतालिका

क्र.सं.	महिना	कार्य विवरण
१.	वैशाख	१. पोखरीमा पानीको गहिराई, दाना र मलको व्यवस्थापन गर्ने। २. माछाको वृद्धि, रोगव्याधि जाँच र उपचार गर्ने। ३. कमन कार्प माछाको फ्राई र फिंगरलिङ्ग उत्पादन/खरिद तथा वितरण गर्ने। ४. कमन कार्प, सिल्भर कार्प, विगहेड कार्प र ग्रास कार्प माछाको प्रजनन, ह्याचलिङ्ग उत्पादन, वितरण तथा खरिद गर्ने।
२.	जेष्ठ	१. सिल्भर कार्प, विगहेड कार्प र ग्रास कार्प माछाको प्रजनन, ह्याचलिङ्ग उत्पादन, वितरण तथा खरिद गर्ने। २. दाना, मल र पानीको व्यवस्थापन गर्ने। ३. पानीको गुणस्तर जाँच गर्ने। ४. माछाको वृद्धि, स्वास्थ्य जाँच एवं उपयुक्त उपचार पद्धति अपनाउने। ५. सिल्भर कार्प, विगहेड कार्प, ग्रास कार्प र कमन कार्पको भुरा उत्पादन गरि विक्री वितरण वा खरिद गर्ने।

क्र.सं.	महिना	कार्य विवरण
३.	असार	१. सिल्भर कार्प, विगहेड कार्प, रहू र नैनी माछाको प्रजनन् तथा ह्याचलिङ्ग, उत्पादन गरी वितरण गर्ने वा खरिद गर्ने। २. कमन कार्प, सिल्भर कार्प, विगहेड कार्प र ग्रासकार्प माछाको भुरा उत्पादन, वितरण वा खरिद व्यवस्थापन गर्ने। ३. दाना र मलको उचित व्यवस्थापन गर्ने। ४. पानीको गुणस्तर जाँच गर्ने। ५. माछाको वृद्धि जाँच गर्ने। ६. घाम नलागेको दिन र पानीको रंग अत्याधिक हरियो भएको अवस्थामा दाना नदिने। ७. पोखरीमा उपयुक्त पानीको स्तर कायम राख्ने । ८. पोखरीको प्रवेशद्वार तथा निकासद्वारमा मसिना आँखा भएको जाली राखि जंगली माछा तथा झारपातको प्रवेशहुन नदिन उचित व्यवस्थापन गर्ने।
४.	श्रावण	१. रहू, नैनी र भाकुर माछाको प्रजनन् तथा ह्याचलिङ्ग, उत्पादन गरी वितरण गर्ने वा खरिद गर्ने। २. रहू, नैनी माछाको फ्राई/फिङ्गरलिङ्ग भुरा उत्पादन वितरण गर्ने। ३. माछा उत्पादनका लागि सिफारिस गरिएको मात्रामा दाना र मलखादको प्रयोग गर्ने। ४. पानीको गहिराई र गुणस्तर व्यवस्थापन गर्ने । ५. माछाको वृद्धि जाँच गर्ने।

क्र.सं.	महिना	कार्य विवरण
५.	भाद्र	१. चरावाट माछा भुरा बचाउने। २. सिल्भर कार्प, विगहेड कार्प, कमन कार्प, ग्रास कार्प, रहू र नैनी माछाको फिङ्गरलिङ्ग उत्पादन एवं भाकुर माछाको फ्राई भुरा उत्पादन वितरण तथा खरिद गर्ने। ३. पानीको गुणस्तर, दाना र मलको उचित व्यवस्थापन गर्ने। ४. माछाको वृद्धि जाँच गर्ने।
६.	आश्विन	१. पानीको हरियोपनाको आधारमा मलखाद प्रयोग गर्ने। २. दाना खाए नखाएको जाँच गर्ने यदि नखाएको भए सोही अनुसार दानाको मात्रा घटाएर दिने। ३. माछाको वृद्धि जाँच गर्ने। ४. पानीको गुणस्तर जाँच तथा उपचार गर्ने।
७.	कार्तिक	१. माछाको स्वास्थ्य परिक्षण तथा वृद्धि जाँच गर्ने। २. इ.यु.एस. रोगका लक्षण देखिएमा चुन र पोटासको प्रयोग गर्ने। ३. पोखरीको डिलमा रहेको रुखहरुलाई काटछाँट गरी पोखरीमा सुर्यको प्रकाश पर्ने व्यवस्था गर्ने। 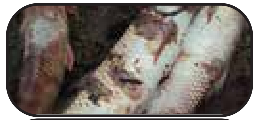

कार्प माछापालनको लागि बार्षिक कार्यतालिका

क्र.सं.	महिना	कार्य विवरण
८.	मंसिर	१. आवश्यकता हेरी प्राविधिकको सल्लाह अनुसार नयाँ पोखरी निर्माण गर्ने । २. पोखरीमा भएको खाने माछा बिक्री वितरण गर्ने। ३. ठुला साईजका माछा भुरा बिक्री वितरण गर्ने। ४. माछामा कुनै रोग देखिएमा नजिकको मत्स्य विज्ञहरुसँग परामर्श लिने। ५. ग्रास कार्प माउको लागी घांस छर्ने। ६. माउ माछा व्यवस्थापन (कमन कार्पको भाले-पोथी छुट्याउने) गर्ने।

क्र.सं.	महिना	कार्य विवरण
८.	पौष	१. नयाँ पोखरी बनाउन मत्स्य प्राविधिकहरु संग सल्लाह लिने र पोखरी बनाउन शुरु गर्ने। २. खाने माछा बिक्री वितरण गर्ने। ३. माउ माछा व्यवस्थापन (कमन कार्पको भाले-पोथी छुट्याउने) गर्ने। ४. माछा भुरालाई चरावाट जोगाउन पोखरीमा जालीको प्रयोग गर्ने।

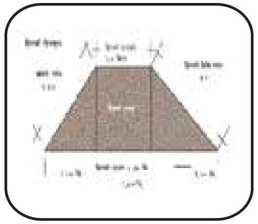

क्र.सं.	महिना	कार्य विवरण
१०.	माघ	१. आवश्यक परेमा नयाँ पोखरी बनाउन सल्लाह लिने, खाने माछा बिक्री वितरण गर्ने। २. पुरानो पोखरीको पानी सुकाएर मर्मत सम्भार तथा सरसफाई गर्ने। ३. आवश्यकता अनुसार चुनको प्रयोग गर्ने। (१५ कि.ग्रा./कठ्ठा: २५कि.ग्रा./रोपनी) ४. सिल्भर कार्प, बिगहेड कार्प र ग्रास कार्प माउ माछा व्यवस्थापन गर्ने। ५. कमन कार्पको प्रजनन् गर्ने।

क्र.सं.	महिना	कार्य विवरण
११.	फाल्गुण	१. कमन कार्पको प्रजनन् गर्ने। २. माछा भुरा बिक्री वितरण तथा खरिद गर्ने। ३. पुरानो पोखरी मर्मत तथा र नयाँ पोखरी निर्माण कार्य पुरा गर्ने। ४. पोखरीको प्रवेश तथा निकासद्वार मर्मत सम्भार गर्ने। ५. ग्रास कार्प माछाको माउलाई घाँस तथा उमारेको गहुं दानाको रुपमा दिने।

क्र.सं.	महिना	कार्य विवरण
१२.	चैत्र	१. पोखरीमा पानीको मात्रा र गुणस्तर व्यवस्थापन गर्ने। २. माछा भुरा (कमन कार्पको ह्याचलिंग तथा फ्राई) को उत्पादन वितरण र खरिद व्यवस्थापन गरी स्टक गर्ने। ३. ग्रास कार्प माछाको प्रजनन गर्ने तथा ह्याचलिंग उत्पादन गर्ने। ४. पोखरीमा पानीको गहिराइ व्यवस्थापन गर्ने। ५. माछा भुराहरुलाई शत्रुजीव (चरा, भ्यागुतो, सर्प लगायतका जीव) बाट सुरक्षित राख्ने उपायहरु अपनाउने। ६. प्रजनन् समयमा माछाको अण्डा माथि सेतो कपास जस्तो ढुसी (Saprolegniasis) वा अन्य कुनैपनि रोगहरु देखापरेमा मत्स्य प्राविधिकहरु संग तुरुन्त परामर्श लिने।

थप जानकारीका लागि केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र र सो अन्तर्गतका कार्यालयहरु, प्रादेशिक मत्स्य विकास केन्द्रहरु, प्रादेशिक पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालयहरु, जिल्ला स्थित भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रहरु, स्थानीय तहमा रहेको पशु सेवा शाखाहरु र NARC अन्तर्गतका मत्स्य अनुसन्धान केन्द्रहरुमा सम्पर्क गर्न सक्नुहुनेछ।

नेपाल सरकार
कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र
माछापोखरी, बालाजु, काठमाडौं
फोन नं.:०१-४९५०८३३ ईमेल: dofnep@gmail.com वेबसाइट: www.cfpcc.gov.np